

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **Z. V.**, zastoupené Mgr. Lukášem Seibertem, advokátem se sídlem Sokolská třída 1204/8, Ostrava-Moravská Ostrava, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dnů 19.11.2014 č.j. MPSV-UM/20701/14/4S-MSK a 21.11.2014 č.j. MPSV-UM/21614/14/4S-MSK, ve věci **doplatku na bydlení**

t a k t o:

I. Žaloby **se z a m í t a j í**.

II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

III. Odměna advokáta **Mgr. Lukáše Seiberta** se určuje částkou **6.292,- Kč**. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

IV. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I.

[1] Žalobkyni bylo **rozhodnutím ze dne 19.11.2014 č.j. MPSV-UM/20701/14/4S-MSK** potvrzeno rozhodnutí o odejmutí doplatku na bydlení ode dne 1.8.2014 (rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 18.9.2014 č.j. 507773/2014/OOI) a odvolání zamítnuto. **Rozhodnutím ze dne 21.11.2014 č.j. MPSV-UM/21614/14/4S-MSK** ve věci žádosti o doplatku na bydlení bylo potvrzeno rozhodnutí o nepřiznání doplatku na bydlení (rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 10.10.2014 č.j. 546384/2014/OO9) a odvolání zamítnuto.

[2] Žalobkyně v zákonné lhůtě dne 19.12.2014 podala u zdejšího soudu dvě samostatné žaloby, přičemž jedna žaloba směřovala proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.11.2014 č.j. MPSV-UM/20701/14/4S-MSK a další žalobou napadla rozhodnutí ze dne 21.11.2014 č.j. MPSV-UM/21614/14/4S-MSK. Žaloba směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.11.2014 byla zapsána pod sp. zn. 20Ad 83/2014 a žaloba proti rozhodnutí ze dne 21.11.2014 byla zapsána pod sp. zn. 20Ad 85/2014. Usnesením zdejšího soudu ze dne 10.2.2015 č.j. 20Ad 83/2014-17 byly věci spojeny ke společnému řízení s tím, že věc bude nadále vedena pod sp. zn. 20Ad 83/2014. K žádosti žalobkyně pak následným usnesením ze dne 11.6.2015 č.j. 20Ad 83/2014-23 byl žalobkyni ustanoven zástupce z řad advokátů, jak uvedeno v záhlaví tohoto rozsudku.

[3] Žalobkyně v žalobě proti rozhodnutí ze dne 19.11.2014 č.j. MPSV-UM/20701/14/4S-MSK zpochybnila zákonnost tohoto rozhodnutí, když uvedla, že má nízký příjem, zvýšené náklady na bydlení a její příjem nestačí na pokrytí veškerých nákladů. Příjem nestačí ani k úhradě osobních potřeb, k výživě pro sebe a syna vzhledem ke zdravotnímu stavu, těžké životní až kritické situaci, i pro sociální okolnosti a hlavně jejímu vážnému zdravotnímu stavu, z důvodu kterého si nemůže zvýšit příjem vlastní prací. Pobírá invalidní důchod, který nevystačí na veškeré náklady na bydlení a nedoplatky. Rozhodnutí bylo vydáno na základě nesprávného právního posouzení věci. Poukázala na ust. § 3 zákona a uvedla, že pan B. dopisem nebyl vyzván, aby povinnosti splnil, a tím byl porušen zákon o pomoci v hmotné nouzi. Navrhla zrušit napadené rozhodnutí včetně rozhodnutí správního orgánu I. stupně a uložit znovu o nároku rozhodnout a současně uložit povinnost odpůrci nahradit jí náklady řízení.

[4] V žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 21.11.2014 č.j. MPSV-UM/21614/14/4S-MSK uvedla, že napadené rozhodnutí považuje za nesprávné z důvodu, že ji lze posuzovat za osobu pro hmotnou nouzi z důvodu jejího nízkého příjmu, vážného zdravotního stavu, nákladů na bydlení a její sociální a finanční situaci. Správní orgán pochybil v nevyzvání společně posuzované osoby a má za to, že ke složité finanční situaci žadatelky z důvodu odejmutí dávek tří měsíců od 1.8.2014 měl přihlídnout. Je přesvědčena, že splnila povinnost příjemkyně dávky pro hmotnou nouzi. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nesprávného právního posouzení věci a navrhla zrušit napadené rozhodnutí včetně rozhodnutí orgánu I. stupně, zavázat správní orgán znovu ve věci rozhodnout a uložit povinnost odpůrci nahradit jí náklady řízení.

[5] Žalovaný ve svých vyjádřeních k oběma žalobám popřel oprávněnost námitek žaloby, setrval na svém názoru, že rozhodl v souladu se zákonem a navrhl žaloby zamítnout. V obou případech vyslovil souhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání.

[6] Žalobkyně nesouhlasila s rozhodnutím věci bez ústního jednání.

II.

[7] Žalovaný rozhodnutím ze dne 19.11.2014 č.j. MPSV-UM/20701/14/4S-MSK podle ust. § 90 odst. 5 správního řádu odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně, Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 18.9.2014, č.j. 507773/2014/OO9, kterým byl dle ust. § 49 odst. 5, § 61 a § 67 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zphn), o odejmutí doplatku na bydlení ode dne 1.8.2014, potvrdil. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že prvoinstanční správní orgán na základě zjištění, že odvolatelka oznámila dne 4.6.2014 u orgánu státní sociální podpory, že od měsíce června 2014 společně hospodaří s panem V. B. vyzval odvolatelku k osobnímu jednání společně s panem B. a doložení skutečností rozhodných pro nárok na dávku za měsíc srpen 2014. Dle ust. § 49 zphn je dána povinnost příjemci dávky písemně oznámit změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu do 8 dnů ode dne, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděl a vyhovět výzvě orgánu pomoci v hmotné nouzi, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy. V případě, kdy příjemce nesplní ve lhůtě stanovené příslušným orgánem stanovené povinnosti, může být po předchozím upozornění výplata dávky zastavena nebo dávka odejmuta. Odvolatelka neoznámila v souladu s právě citovaným ustanovením, že od měsíce června 2014 společně hospodaří s panem V. B., který měl v bytě odvolatelky trvalý pobyt.

[8] Rozhodnutím ze dne 21.11.2014 č.j. MPSV-UM/21614/14/4S-MSK žalovaný podle ust. § 90 odst. 5 správního řádu odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně, Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 10.10.2014 č.j. 546384/2014/OOI, kterým byla dle ust. § 3 odst. 1 písm. h), § 61 a § 67 zphn nepřiznána dávka pomoci v hmotné nouzi, doplatek na bydlení, na základě žádosti ze dne 10.9.2014, potvrdil. Rozhodnutí žalovaný odůvodnil tak, že v souvislosti s tím, že odvolatelce byla s účinností od 1.8.2014 odejmuta dávka pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení, a to na základě ust. § 49 odst. 5 zphn, a to dle ust. § 3 odst. 1 písm. h) cit. zákona. Správní orgán citoval ust. § 3 odst. 1 písm. h) a § 45 odst. 2, § 49 odst. 5 zphn se zdůrazněním, že po dobu tří kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, ve kterém dávka byla odejmuta dle cit. ustanovení, není osoba v hmotné nouzi. Vzhledem k tomu, že odvolatelka nedoložila na písemnou výzvu doklady potřebné k posouzení na dávku za měsíc srpen 2014 a nedostavila se k osobnímu jednání ve věci změny okruhu společně posuzovaných osob s panem V. B., byla jí dávka rozhodnutím ze dne 18.9.2014 od 1.8.2014 odejmuta. Rozhodnutí je v právní moci. Dávka doplatek na bydlení byla nepřiznána z důvodu toho, že odvolatelka nesplňuje podmínky v hmotné nouzi, nikoliv pro nevyužití možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí, jelikož si tuto situaci přivodila sama, když nesplnila povinnosti příjemce dávky.

III.

[9] Z obsahu správních spisů bylo zjištěno, že správní orgán z úřední evidence, a to systému dávek státní sociální podpory, zjistil, že paní Z. V. má s účinností od 1.7.2014 nahlášeného do okruhu společně posuzovaných osob pro příspěvek na bydlení pana V. B. a s účinností od 1.6.2014 pro dávku přídavek na dítě, přičemž tuto skutečnost nenahlásila na referát posuzující nároky na dávky v hmotné nouzi. Na základě tohoto zjištění správní orgán zahájil šetření, a to tak, že dne 25.7.2014 provedl kontrolní sociální šetření v místě trvalého pobytu. Žadatelka však zastižena doma nebyla, a proto jí byla zaslána výzva ze dne 28.7.2014, aby umožnila sociální šetření dne 12.8.2014. Následně dne 14.8.2014 jí byla zaslána další výzva s žádostí, aby se dostavila ke správnímu orgánu a doložila k doplatku na bydlení údaje, které správní orgán vyjmenoval, ve věci změny okruhu společně posuzovaných osob. Součástí této výzvy bylo i poučení dle ust. § 49 odst. 5 zphn o možnosti zastavení, snížení nebo odejmutí dávky při nesplnění této povinnosti. V protokolu o jednání ze dne 25.8.2014 uvedeno, že jmenovaná sdělila, že nemá co doložit, neboť u dávek státní sociální podpory je žádost o vyloučení pana B. ze společně posuzovaných osob. Tato žádost byla údajně podána ihned poté, co byl zařazen do okruhu společně posuzovaných osob. Dne 2.9.2014 bylo vydáno oznámení o zahájení správního řízení z moci úřední ve věci odejmutí doplatku na bydlení. V informaci podané referátem SSP uvedeno, že k vyloučení p. B. z okruhu posuzovaných osob zatím nedošlo, neboť v žádosti byl uveden datum vyloučení k 1.10.2014. Dne 18.9.2014 správní orgán rozhodl odejmout doplatek na bydlení od 1.8.2014 a toto rozhodnutí bylo odvolacím orgánem potvrzeno a odvolání zamítnuto dne 19.11.2014.

[10] Dále z obsahu správních spisů a příloh předložených žalobkyní bylo zjištěno, že žalobkyně dne 10.9.2014 podala žádost o doplatek na bydlení, dne 23.9.2014 byla vyzvána k seznámení se s podklady před vydáním rozhodnutí s doručením výzvy dne 29.9.2014 a dne 10.10.2014 bylo vydáno rozhodnutí o nepřiznání doplatku na bydlení, viz odstavec [8] tohoto rozsudku.

IV.

[11] Po přezkoumání skutkového a právního stavu v rozsahu ustanovení § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

[12] V ust. § 49 odst. 1 a 2 zákona č. 111/2006 Sb. jsou dány povinnosti žadatele a příjemce dávky pomoci v hmotné nouzi. Podle odst. 5 nesplní-li osoba uvedená v odst. 1 až 4 ve lhůtě stanovené příslušným orgánem povinnosti uvedené v odst. 1 až 4, může být po předchozím upozornění žádost o dávku zamítnuta, výplata dávky zastavena nebo dávka odejmuta. Správní orgán na úseku rozhodujícím o dávkách v hmotné nouzi, v souzené věci konkrétně doplatku na bydlení, z úřední povinnosti ze systému dávek státní sociální podpory zjistil, že žalobkyně nahlásila s účinností od 1.7.2014 do okruhu společně posuzovaných osob pro příspěvek na bydlení a od 1.6.2014 pro přídavek na dítě pana V. B. Tuto skutečnost však nenahlásila pro nárok na doplatek na bydlení, tedy pro dávku pomoci v hmotné nouzi. Podle ust. § 8 odst. 1

zákona č. 111/2006 Sb. pro účely doplatku na bydlení je okruh společně posuzovaných osob shodný jako u příspěvku na bydlení poskytovaného podle zvláštního právního předpisu (§ 24 a 25 zákona č. 117/95 Sb., pozn. soudu). Pan B. byl v bytě žalobkyně nahlášen k trvalému pobytu, a tak spadl do okruhu společně posuzovaných, ledaže by jej správní orgán vyloučil z okruhu společně posuzovaných s přihlédnutím ke zvláštním okolnostem (§ 8 odst. a 2 zphn), o čemž však rozhodováno nebylo.

[13] Soud přisvědčil správním orgánům, že nahlásila-li žalobkyně pana V. B. jako osobu společně posuzovanou s účinností od 1.7.2014 pro příspěvek na bydlení, a s účinností od 1.6.2014 pro přídavek na dítě, pak V. B. rovněž patří do okruhu společně posuzovaných osob pro dávku doplatek na bydlení a žalobkyně byla povinna tuto změnu nahlásit, jak jí to ukládá ustanovení § 49 zphn. Zákon o pomoci v hmotné nouzi neváže sankci zastavení, snížení nebo dokonce odejmutí dávky jenom na samotné porušení povinnosti nenahlášení změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku do 8 dnů ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozvěděl, nýbrž k odnětí dávky (zastavení výplaty, zamítnutí dávky) lze přistoupit až za situace, kdy orgán pomoci v hmotné nouzi nejdříve vyzve příjemce dávky k osvědčení takové skutečnosti ve stanovené lhůtě s poučením, že dávka nesplněním povinnosti v určené lhůtě může být odejmuta, zamítnuta či výplata zastavena. Správní orgán své povinnosti dostál, neboť žalobkyni vyzval dne 14.8.2014, s doručením dne 22.8.2014, k předložení dokladů vztahujících se k panu B. včetně poučení o možnosti odejmutí dávky při nesplnění povinnosti. Žalobkyně, ač se ke správnímu orgánu v dané lhůtě dostavila, konkrétně dne 25.8.2014, požadované doklady nepředložila, naopak uvedla, že nemá co doložit, neboť u dávek státní sociální podpory požádala o jeho vyloučení ze společně posuzovaných osob, přičemž z referátu SSP zjištěno, že žádost o vyloučení p. B. z okruhu posuzovaných osob byla podána dne 25.8.2014 s datem vyloučení k 1.10.2014.

[14] Soud nepřisvědčil žalobkyni v pochybení správního orgánu, jestliže tento nevyzval pana B. k osvědčení skutečností k prokázání okruhu společně posuzovaných. Žalobkyně byla příjemkyní předmětné dávky a jako příjemkyně je dle § 49 odst. 2 písm. a) zphn zavázána povinností oznámit změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděla. Osoba společně posuzovaná není účastníkem řízení (srovnej ust. § 68 zphn) a jeho povinnost je v první řadě vázána jen k příjemci dávky, neboť k výzvě příjemce dávky je tato osoba povinna osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku (srovnej ustanovení § 49 odst. 1 písm. a/ a § 49 odst. 4 zphn). Dle názoru soudu je nutno rozlišovat, zda se jedná o řízení k žádosti o dávku, kdy na počátku jako vstupní hodnoty jsou žadatel a osoby společně posuzované osoby, a s tím související povinnosti dle § 49 odst. 1 písm. a) a odst. 3 a 4 zphn nebo zda se jedná o situaci, kdy již příjemce dávky s ohledem na změnu jeho poměrů spočívající v rozšíření okruhu společně posuzovaných osob je povinen tuto skutečnost správnímu orgánu do 8 dnů sdělit. Společně posuzovaná osoba nemá povinnost sdělovat správnímu orgánu o svém vstupu do okruhu společně posuzovaných osob. Soud nesouhlasí s názorem žalobkyně, že důsledky nesplnění její osobní povinnosti dle ust. § 49 odst. 2 písm. a) zphn lze přenést na správní orgán, jestliže on sám neoslovil pana B. Taková úvaha by mohla vést až k absurdní situaci, kdy by nečinnost osoby patřící do okruhu osob společně

posuzovaných bránilo v rozhodnutí správního orgánu o trvání nároku na dávku v hmotné nouzi. Soud opakovaně zdůrazňuje, že bylo primární povinností žalobkyně, aby ve lhůtě do 8 dnů od okamžiku, kdy pan B. začal bydlet u ní v domácnosti, což bylo nejpozději do 8 dnů ode dne 4.6.2014, kdy na adrese K. 245, O. byl přihlášen k trvalému pobytu, tuto skutečnost nahlásit na referát pomoci v hmotné nouzi.

[15] Vzhledem ke shora uvedenému soud se ztotožnil s názorem správních orgánů, že byly splněny podmínky pro odnětí doplatku na bydlení.

[16] K věci zamítnutí žádosti ze dne 10.9.2014 o doplatek na bydlení, tedy k žalobě proti rozhodnutí ze dne 21.11.2014 č.j. MPSV-UM/21614/14/4S-MSK, soud uvádí následující:

[17] Podle ust. § 3 odst. 1 písm. h) zákona č. 111/2006 Sb. nestanoví-li tento zákon jinak, osobou v hmotné nouzi není osoba, která je osobou, které byla dávka odejmuta podle § 45 odst. 2 nebo § 49 odst. 5, nebo s ní společně posuzovanou osobou, a to po dobu tří kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, ve kterém byla dávka odejmuta. Je nepochybné, že byl rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 18.9.2014 č.j. 507773/2014/OOI odejmut doplatek na bydlení od 1.8.2014 z důvodu porušení ust. § 49 zákona o pomoci v hmotné nouzi (doručeno dne 20.10.2014) a toto rozhodnutí bylo potvrzeno i žalovaným správním orgánem dne 19.11.2014. Jak výše uvedeno, žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.11.2014 ve věci odejmutí doplatku na bydlení byla zamítnuta. Soud neshledal pochybení správního orgánu ani v této věci, jestliže doplatek na bydlení k žádosti ze dne 1.10.2014 správní orgán nepřiznal. Soud jen opakuje, že základním východiskem pro posouzení nároku na dávku v hmotné nouzi je zjištění, zda posuzovaná osoba se nachází v hmotné nouzi. Zákon o pomoci v hmotné nouzi stanoví případy, kdy osoba v hmotné nouzi není bez ohledu na výši jejích příjmů a výdajů, a takovou situací, jak uvedeno v úvodní větě tohoto odstavce, je stav, kdy byla dávka odejmuta podle § 49 odst. 5 cit. zákona. Jestliže žalobkyni byla rozhodnutím ze dne 19.11.2014 dávka doplatek na bydlení odejmuta z důvodu porušení povinností dle § 49 odst. 5 cit. zákona, pak s odvoláním na ust. § 3 odst. 1 písm. h) cit. zákona žalobkyni po dobu tří kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, ve kterém byla dávka odejmuta, tato nenáleží. Soud tak přisvědčil právnímu názoru správních orgánů.

[18] Krajský soud hodnotil nejen napadená rozhodnutí, ale i zákonnost správních řízení, která předcházela vydání napadených rozhodnutí, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné, a proto je zamítl dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

V.

[19] O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s., podle nichž má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který

ve věci úspěch neměl. Žalobkyně neměla v řízení úspěch a úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu ze zákona.

[20] Ustanovený právní zástupce vyčíslil ve lhůtě, kterou soud stanovil, náhradu nákladů řízení ve výši 4.719,- Kč, a to odměnu právní služby za tři úkony (převzetí věci, studium spisu dne 1.10.2015, účast u jednání), třikrát paušální částku á 300,- Kč a DPH, o čemž předložil doklad. Soud žalobci přiznal náhradu nákladů řízení v požadované výši, avšak soud tuto výši stanovil odlišným způsobem. Odměna za právní služby byla stanovena v rozsahu čtyř úkonů, a to převzetí věci včetně nahlížení, studium spisu u zdejšího soudu dne 1.10.2015, neboť studium spisu je nutno považovat i za součást převzetí věci, které nahrazuje první poradu s klientem, jestliže advokát soudu neprokázal, že před nahlížením do spisu proběhla porada s klientem (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5.9.2008 č.j. 2 Azs 67/2008-58), dále účast u jednání soudu dne 7.10.2015 (§ 9 odst. 2, § 7 bod 3, § 11 odst. 1 písm. b) a g) vyhl.č. 177/1996 Sb., v platném znění). Vzhledem k tomu, že šlo o spojení dvou věcí, pak s odkazem na ust. § 12 odst. 3 cit. vyhlášky byla odměna stanovena součtem odměn za obě spojené věci, tj. 4krát 1.000,- Kč, celkem **4.000,- Kč**, dále 4krát paušál dle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky (4krát 300,- Kč), tj. **1.200,- Kč**. S ohledem na skutečnost, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, byla částka 5.200,- Kč navýšena o 21 % (**1.092,-**) na celkovou částku 6.292,- Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu zdejšího soudu ve lhůtě do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[21] Výrok IV. tohoto rozsudku je odůvodněn ustanovením § 35 odst. 8 věta první za středníkem s.ř.s., dle kterého ustanovenému zástupci hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí l z e podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 7. října 2015

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně